

Samenwerking in V.o.F.

U dient uw ondernemersvorm om te zetten van eenmanszaak naar een Vennootschap onder Firma als u een onderneming heeft in de inkomstenbelasting (een eenmanszaak) en u de onderneming gezamenlijk wilt gaan voeren met een medevenoot. Deze samenwerking kan zijn met een derde of met een familielid, zoals de partner of een kind.

In dit artikel staan de belangrijkste fiscale aspecten die komen kijken bij (de oprichting van) een vennootschap onder firma.

Zelfstandig ondernemerschap

De belastingdienst verleent aan zelfstandige ondernemers een aantal faciliteiten, die echter ook gekoppeld zijn aan voorwaarden. De vraag die zich hierbij opdringt is: wanneer ziet de fiscus iemand als zelfstandig ondernemer? Dit is aan de orde als iemand de

zorgt voor fiscaal plezier

onderneming voor eigen rekening drijft. Bovendien moet een ondernemer rechtstreeks aansprakelijk zijn voor de schulden van de onderneming. Is dit laatste niet het geval, dan is er dus ook geen sprake van zelfstandig ondernemerschap. Praktisch gezien betekent het dat het (fiscale) ondernemerschap ervoor zorgt dat de vennoten hoofdelijk aansprakelijk worden voor de schulden van de V.o.F. In geval van een man-vrouw-firma, is het gevolg hiervan dat het totale vermogen van beide partners in de risicosfeer van de onderneming komt, ook al zijn de echtgenoten op huwelijkse voorwaarden getrouwd.

Fiscale faciliteiten

De inkomstenbelasting kent voor de ondernemer veel faciliteiten: dat is ook vaak de reden waarom men graag als ondernemer wordt aangemerkt. Om te voorkomen dat er te uitgebreid van de faciliteiten gebruik wordt gemaakt heeft de wetgever een aantal voorwaarden gesteld aan de gebruikmaking ervan.

Een groot aantal faciliteiten is gekoppeld aan het uren criterium. Dit geldt o.a. voor:

- de oudedagsreserve (aftrek van 12% van de winst met een maximum van € 11.811,- per ondernemer);
- de zelfstandigenaftrek (afhankelijk van de winst een aftrek tussen ca. € 4.500,- en € 9.500,- per ondernemer);
- de startersaftrek (extra zelfstandigenaftrek van € 2.110,- per ondernemer voor de eerste drie jaren van het ondernemerschap);
- de aftrek speur- en ontwikkelingswerk (aftrek van ruim € 12.000,- voor ondernemer die 500 uren aan erkende speur- en ontwikkelingswerkzaamheden heeft verricht);
- de MKB-winstvrijstelling (met ingang van 2010 vrijstelling van 12% van de winst)

Voor deze laatste, de MKB-winstvrijstelling (dit is een vrijstelling van 12% van de winst) is het vanaf 1 januari 2010 niet meer nodig om aan het uren criterium te voldoen. Dit is een belangrijke versoepeling. Voor de andere

faciliteiten blijft het uren criterium van belang.

Uren criterium

Het uren criterium houdt in dat u minimaal 1.225 uur per jaar in de eigen onderneming moet werken. Daarnaast moet u van alle uren die u in het economisch verkeer werkt, minimaal 50% besteden aan de eigen onderneming. Deze laatste voorwaarde geldt niet voor startende ondernemers (ondernemers die in één of meer van de vijf voorgaande kalenderjaren geen onderneming hebben gehad).

Bij een V.o.F. met een kind of met een echtgenote (zogenoeten 'verbonden' personen) is er nog sprake van een aanvullende voorwaarde: als dit kind of deze echtgenote hoofdzakelijk ofwel voor minimaal 70% aan ondersteunende werkzaamheden (bijvoorbeeld administratie) verricht, moet worden onderzocht of zo'n samenwerking ook tussen willekeurige derden voorkomt en gebruikelijk is.

Komt een samenwerkingsverband met een met een dergelijke verdeling van werkzaamheden tussen derden niet voor, dan tellen de uren die gemoeid zijn met ondersteunende werkzaamheden niet mee voor het uren criterium.

Om de urenbesteding goed te kunnen onderbouwen is een goede en gedetailleerde urenbesteding aan te raden. Dit bleek onlangs nog maar weer eens uit een recente rechterlijke uitspraak, waarbij de rechter de urenverantwoording te algemeen van aard en te globaal van opzet vond, en om die reden de zelfstandigenfaciliteiten niet honoreerde. De Minister van Financiën heeft echter naar aanleiding van de economische crisis toegezegd dat bij twijfel over het aantal bestede indirecte uren ten behoeve van de onderneming, voor de jaren 2009 en 2010, (enige) soepelheid betracht worden. Dit neemt echter niet weg dat – gezien het grote financiële belang – u er goed aan doet om de werkzaamheden en de daaraan bestede tijd 'tijdens de rit' en dus niet achteraf bij te houden.

Tariefvoordeel

Bij een man-vrouw-firma bestaat het fiscale voordeel, naast de toepassing van de zelfstandigenfaciliteiten, zoals hiervoor verwoord, ook uit het feit dat de tarieven voor de inkomstenbelasting worden afgetopt: inkomen met het hoge tarief bij de ene partner verschuift (door de winstverdeling) naar de andere partner met een laag tarief. Dit is dan ook de oorzaak van vele discussies tussen belastingdienst en belastingplichtigen over toepassing van de ondernemersfaciliteiten bij een man-vrouw-firma.

Let er hierbij wel op dat het tariefvoordeel voor de inkomstenbelasting weer deels teniet gaat doordat iedere vennoot ook een 4,95% premie zorgverzekeringswet moet gaan betalen over zijn inkomen tot maximaal € 33.000,- per jaar per vennoot.

Ingangsdatum

Een logische datum om een V.o.F. aan te gaan is vaak de balansdatum volgens de jaarrekening: meestal 1 januari van een jaar. Omdat in het verleden over de ingangsdatum vaak discussie ontstond met de belastingdienst is er besloten om toe te staan dat een V.o.F. met 9 maanden terugwerkende kracht mag ingaan, maar nooit verder dan 1 januari van het jaar waarin de V.o.F. wordt aangegaan. Concreet betekent dit: als u de overeenkomst van de V.o.F. vóór 1 oktober van een jaar opstelt, kunt u de V.o.F. nog in laten gaan op 1 januari van dat jaar. Het is (sterk) aan te bevelen – in geval van een latere ingangsdatum – om de V.o.F. met terugwerkende kracht tot 1 januari te registreren bij de belastingdienst.

Naast genoemde punten zijn er nog diverse aandachtspunten op het gebied van inkomstenbelasting (en ook overdrachtsbelasting) bij het aangaan en ook bij het ontbinden van een V.o.F. Mits goed geregeld kunt u echter veel (fiscaal) plezier beleven aan de samenwerking in een vennootschap onder firma. ■

Voor vragen en/of opmerkingen adviseren wij u om contact op te nemen met uw eigen belastingadviseur en/of uw boekhouder. Voor overige informatie kunt u contact opnemen met de afdeling Ledencontact via ledencontact@vhg.org.